

A nyersanyag-exporton túl? Latin-Amerika világgazdasági jelentősége és lehetőségei

Soltész Béla

Latin-Amerika története során legtöbbször nyersanyag-exportőr szerepet töltött be a világgazdaságban, míg politikai mozgásterét nagyban befolyásolta az Egyesült Államok hegemon hatalma a térségben. A hidegháború utáni gazdasági integrációs folyamatok, illetve az életszínvonal emelkedése a strukturális átalakulás ígéretét hordozták magukban, azonban az ezredfordulót követően az integrációs törekvések megtorpantak, a magas nyersanyagárak pedig „visszalökték” a régiót a nyersanyag-exportőr szerepkörbe. A megnövekedett exportbevételekből a baloldali-etatista kormányok szociális programokat finanszíroztak, míg a jobboldali-piacpárti vezetésű országokban a vállalati szféra erősödött. A keresletet és az árakat Kína nyersanyagéhsége tartotta magasán – ennek csökkenése komoly válságot idézett elő számos latin-amerikai országban. A 2010-es évek gazdasági nehézségei társadalmi (egyenlőtlenségek, rossz közbiztonság, szervezett bűnözés, kényszermigráció) és környezeti (erdőirtás, aszályok) problémákkal párosultak. A közelmúlt (koronavírus) és a jelen (orosz-ukrán háború miatti áremelkedés) nagy kihívásai tovább mélyítették a problémákat, ugyanakkor a latin-amerikai társadalmak növekvő humán tőkéje, és egyes nyersanyagok (pl. lítium, kőolaj, gabona) stratégiai felértékelődése a gazdasági növekedés potenciálját is magában rejti.